

Lavön 1604

Gro Helgesdotter intygar för sin son Tolle Halvardsson på Lavön i Morlanda socken att hennes mormor Johanna berättat att hennes far Reer Stolls i Ucklum på dödsbädden bekänt för henne att han, dock utan trolovning eller gifte, lägrat sin piga som hjälpt honom efter hustruns död och att han var far till det foster som pigan nu bar. Vidare berättar Gro att det barn som sedan föddes, i sin tur blev mor till den Rasmus som numera innehar Reers gård i Ucklum.

Kommentar: Anledningen till brevet är troligen att Tolle Halvardsson vill bevisa sin bödsrätt till den gård i Ucklum som hans mormors morfar Reer Stolls ägt. Denna gård innehas enligt 1604 års jordebok av Rasmus Tordsson. Släktföljden utvisar att Reer levat omkring 1460-1530. Efter hans hustrus död hade en grannflicka varit piga hos honom. På dödsbädden bekände Reer för sin dotter Johanna, som bodde i Lilla Hammar i Ödsmåls socken, att han var far till det foster pigan bar. Varken trolovning eller äktenskap hade dock ingåtts. Det väntade barnet som sedan blev mor till Rasmus, saknade därför arvsrätt. Rasmus rätt till Reers gård var därför tvivelaktig men senare källor visar att han fick behålla gården.

Efter original på papper i Göteborgs Landsarkiv (GLA), Skörtorps gårdsarkiv. Daterat Lavön den 7 februari 1604. Sigill saknas.

Thette er vpkast och herming om Oklume som jeg Gro Hellisdaather effther mijn modermoders ord bekiender: Reder Stollss hand ote offuer Oklume, nu aufflit hand en daather hed Jahene, nu otte hun en daather hed Marrett, nu otte Marrett en daather heder Gro Hellisdaather, nu otte Gro en sön hed Tholle som nu boendis er paa Lafföen. Nu hermer och bekiender Gro for sin sön huorlex Rassmus hand er kommen thill den jord som han holder sig thill j Oklume: Den thiid Reder Stollss sande quinde war död, da bude Rassmussis modermoder neste gaardtz. Hun gaff siig hiem thill Reder och röctett hans boskab. Dist melder tiid lagde hand sig thill med hinde, och aufflid itt pige barn som war Rassmussis moder, som foreshreffne Reder bekiende j sin dödtz stund for sin daather som bude j Lille Hammer, att dett war hans foster som hun gick med, och dog haffde hinde aldriig fest eller ectett j nogen maade. Denne herming bekiender jeg Gro Hellisdaather j Gudtz sandheed er som jeg haffuer hermitt for mijn sön Tolle Haluorssen den 7 dag februarij anno 1604.